

การออกแบบหนังสือภาพประกอบคติธรรมสำหรับวัยรุ่น

ILLUSTRATION BOOK DESIGN OF
"BUDDHIST ETHIC FOR TEENAGE"

นายกานต์ มุสิกบุญเลิศ

MR. KARN MUZIKABOONLERT

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 49731

วัน, เดือน, ปี 12 ส.ค. 2547

.b.....
.i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

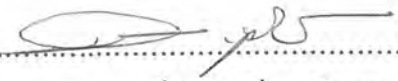
ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

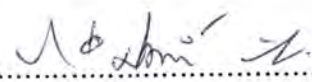
การออกแบบหนังสือภาพประกอบคติธรรมสำหรับวัยรุ่น

ILLUSTRATION BOOK DESIGN OF "BUDDIST ETHIC FOR TEENAGE"

ภาควิชาศิลปะการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะการออกแบบ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์..... วันที่ 19 พ.ค. 46
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จระพงษ์ ภูมิจิตร)

หัวหน้าภาควิชา..... วันที่ 20 พ.ค. 46
(อาจารย์รัศมีศักดิ์ รักใหม่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การออกแบบหนังสือภาพประกอบ คติธรรมสำหรับวัยรุ่น ILLUSTRATION BOOK DESIGN OF “BUDDHIST ETHIC -FORTEENAGE”
ชื่อ	นายกานต์ มุสิกบุญเลิศ
สาขาวิชา	นิเทศศิลป์ ภาควิชานิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.จิระพงษ์ ภูมิจิตร
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

โครงการที่ศึกษาในครั้งนี้ คือการศึกษาแนวทางการออกแบบภาพประกอบหนังสือและหา รูปแบบของภาพลักษณ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่น โดยที่จะต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหา ที่เป็นคติธรรมสั้นๆและออกแบบมาภาพประกอบ ให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราวและกลุ่มเป้าหมาย โดยการออกแบบจะมีความทันสมัยและมีสีสัน สดุดีสนานมากขึ้น ต่างจากภาพประกอบ หนังสือคติธรรมที่เคยมีอยู่เดิม ซึ่งมีลักษณะไม่ทันสมัย ไม่มีในรูปแบบของวัยรุ่น

วิธีค้นคว้า

เพื่อกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการนำข้อมูลต่างๆมาใช้ในการทำงาน จึงได้จัดทำดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการออกแบบภาพประกอบเพื่อทราบถึงวิธีการและจุดประสงค์ของการออกแบบ
2. ศึกษาและวิเคราะห์ ถึงคติธรรมว่ามีความหมายว่าอะไรและตีความมาเป็นภาพ
3. ศึกษาถึงเทคนิคในการสร้างภาพประกอบให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
4. ศึกษากรุปเป้าหมายเพราะภาพลักษณ์ที่จะทำนั้นเพื่อกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะ

สรุปผล

- 1.การออกแบบต้องทำความเข้าใจกับคติธรรมว่าต้องการสื่อถึงอะไรแล้วจึงมาแปลงเป็นภาพที่สามารถเข้าใจได้
- 2.การออกแบบจะต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างเอกลักษณ์ และการออกแบบในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

- 1.ควรมีการออกแบบที่มีลักษณะเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นมากกว่าภาพประกอบคติธรรมที่เคยมีอยู่เดิม
- 2.ควรสร้างภาพประกอบให้มีความน่าดึงดูดใจโดยใช้สีสันที่สด ภาพที่เป็นจินตนาการเกินจริง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณบุคคลหลายๆท่านที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษารวมถึงกำลังใจและการทำงาน ทำให้ข้าพเจ้าสามารถทำให้งานชิ้นนี้เสร็จ สำเร็จลุล่วงไปได้

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ

- บิดา มารดา ที่ให้ความรัก คำปรึกษา เลี้ยงดูและช่วยเหลือมาทั้งชีวิต
- พี่บีม พี่ชายที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ คำปรึกษา ความรู้และแรงบันดาลใจในชีวิตหลายอย่างมาโดยตลอด
- น้องเม ช่วยเป็นกำลังใจ คอยเตือนสติ และช่วยให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
- อาจารย์จิระพงษ์ ที่ให้คำปรึกษา ดูแลและแนะนำการทำงานชิ้นนี้
- อาจารย์ดาว ที่ให้คำแนะนำ เป็นกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ
- อาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำข้าพเจ้ามาตลอด
- ขอบคุณ จิก ที่เป็นเพื่อนที่ดี คอยรับฟังปัญหาและคอยช่วยเหลือให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้
- ขอบคุณ หมั่นและทาร์ ที่ช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ ทางด้านเทคนิค คอมพิวเตอร์
- ขอบคุณ เอื่อง ที่เป็นกำลังใจและ เป็นเพื่อนคุย โทรศัพท์ ตลอดเวลาที่รู้จักกัน
- ขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่ไม่ได้กล่าวนาม สำหรับความหวังดีต่างๆ จนงานสำเร็จไปได้
- ขอบคุณเจ้าชะมด หอมกับมะลิ ที่คอยอยู่เป็นเพื่อนตลอดเวลาที่อยู่บ้านและเวลาทำงาน
- ขอบคุณบุคคลทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ แล้วไม่ได้กล่าวนาม

กานต์ มุสิกบุญเลิศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญภาพประกอบ	ช
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตของงาน	2
แนวทางการบรรลุเป้าหมาย	2
กลุ่มเป้าหมาย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
คำจำกัดความ	3
2. เอกสารและข้อมูล โครงการ	
ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบภาพประกอบ	4
การออกแบบภาพประกอบสำหรับหนังสือ	7
การใช้สัญลักษณ์และการใช้สี	8
การออกแบบหนังสือ	12
ข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่นหรือกลุ่มเป้าหมาย	14
3. วิธีดำเนินการ	
หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	17
หลักในการคัดเลือกคตินิยมที่จะนำมาใช้	18
หลักเกณฑ์ในการออกแบบภาพประกอบ	19
หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตัวอย่างภาพประกอบ	20
ตัวอย่างภาพประกอบ	21

4.	วิเคราะห์และสรุปข้อมูล	22
5.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	37
	บรรณานุกรม	38
	ประวัติผู้เขียน	39

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		
1.	ภาพตัวอย่างคติธรรมที่มีอยู่เดิม	21
2.	ภาพตัวอย่างที่วัยรุ่นปัจจุบันนิยม	21
3.	ภาพแบบร่าง	22
3.1	ภาพแบบร่างที่1	22
3.2	ภาพแบบร่างที่2	23
3.3	ภาพแบบร่างที่3	24
3.4	ภาพแบบร่างที่4	25
4.	ภาพผลงานจริง	26
4.1	ภาพผลงานจริงปก	26
4.2	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่1	27
4.3	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่2	28
4.4	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่3	29
4.5	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่4	30
4.6	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่5	31
4.7	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่6	32
4.8	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่7	33
4.9	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่8	34
4.10	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่9	35
4.11	ภาพผลงานจริงหน้าคู่ที่10	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือคตินิยมเล่มเล็กๆที่เราเห็นอยู่ในปัจจุบันเป็นหนังสือที่รวบรวมคตินิยมสั้นๆตอนใจ มีแง่คิดในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข ต่อทั้งตนเองและผู้อื่น ราคาไม่แพง แต่เปี่ยมไปด้วยประโยชน์ถ้าสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ บางคตินิยมเข้าใจง่าย และเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังกับเยาวชน สำหรับวัยรุ่นนับว่าเหมาะที่จะเริ่มเรียนรู้เรื่องของคตินิยม เพราะจะเป็นวัยที่จำเป็นต้องเริ่มเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมและสามารถเข้าใจถึงความหมายของคตินิยมมากกว่าวัยเด็ก การที่ปลูกฝังคตินิยมอยู่ในจิตใจให้กับวัยรุ่นจะสามารถสร้างเยาวชนในวันนี้ให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้าได้

เนื่องจากในภาพประกอบในหนังสือคตินิยมที่เห็นกันอยู่ทั่วไปในปัจจุบันยังไม่มีการออกแบบสร้างขึ้นมารองรับกับกลุ่มวัยรุ่น โดยที่เรามักจะพบภาพประกอบที่ใช้รูปคนเล่าเรื่อง โดยเป็นลายเส้นวาดมือ ไม่มีสีตัด ลักษณะไม่ทันสมัย เช่นการแต่งตัวในชุดม่อฮ่อม กางเกงกระเบน เด็กที่ยังไว้ผมจุกหรือแคะ และการสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่แบบโบราณ เช่นวิถีชาวสวน เป็นต้น โดยสิ่งเหล่านี้ไม่ค่อยได้พบในสังคมเมืองปัจจุบันแล้ว ภาพประกอบที่ออกมาจึงไม่ดึงดูดใจวัยรุ่นในปัจจุบันเพราะเห็นว่าภาพนั้นดูล้าสมัยไปแล้ว ไม่สนุกสนานและขาดสีสัน นอกจากนี้ยังมีภาพประกอบที่เป็น ลายเส้น ภาพถ่ายสี ภาพถ่ายขาวดำ ของรูปดอกไม้ ดอกไม้ ต้นไม้เป็นต้น ภาพเหล่านี้บางภาพอาจเป็นภาพที่สวยงาม แต่ไม่ได้เล่าเรื่องของคตินิยม แต่อาจจะสื่อถึงความหมายของธรรมว่าคือธรรมชาติ แล้วก็นำมาตกแต่งเพื่อเพิ่มความสวยงาม แต่ถึงอย่างไรก็ยังสามารถมองได้ว่าไม่เหมาะกับการนำมาใช้กับวัยรุ่น เพราะภาพเหล่านี้จะปรากฏอยู่กับหนังสือธรรมะของผู้ใหญ่ วัยรุ่นหลายคนคิดว่าคตินิยมเป็นหนังสือหรือเรื่องสำหรับผู้ใหญ่

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงมีความคิดที่จะปรับปรุงภาพประกอบที่จะนำไปใช้ในหนังสือคตินิยมขึ้นมาใหม่ ให้มีภาพลักษณะชัดเจนกับกลุ่มเป้าหมาย คือภาพประกอบสำหรับวัยรุ่น โดยที่ภาพจะสื่อสารประกอบกับเรื่องของคตินิยมให้มีภาพลักษณะที่ไม่ล้าสมัย สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อเหมือนกับภาพประกอบธรรมะของผู้ใหญ่ และภาพประกอบของเรื่องคตินิยมก็จะสามารถเป็นประโยชน์ต่อหนังสือคตินิยมสำหรับวัยรุ่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาแนวทางการออกแบบภาพประกอบ โดยมีภาพลักษณ์เฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาการออกแบบภาพประกอบ โดยใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารความหมายของคตินิยม
3. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบภาพประกอบแบบเดิมให้ทันกับยุคสมัยในปัจจุบันมากขึ้น
4. เพื่อศึกษาการออกแบบหนังสือภาพประกอบ

ขอบเขตของงาน

ผลงานการออกแบบภาพประกอบจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย ภาพประกอบ 14 รูป แบ่งเป็น 4 หมวด รวมเป็นหนังสือมีขนาด 5.75 x 8.25 นิ้ว

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1. รวบรวมและศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับคตินิยม
2. รวบรวมและหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอุปนิสัยและปัญหาของวัยรุ่น
3. รวบรวมและหาข้อมูลเพื่อศึกษาการออกแบบภาพประกอบ
4. รวบรวมตัวอย่างภาพประกอบ ของหนังสือคตินิยมที่มีอยู่เดิม และภาพประกอบที่ใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายหรือภาพประกอบจากประโยชน์อื่นๆ
5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด รวมถึงวิเคราะห์ตัวอย่างภาพประกอบที่รวบรวมได้
6. กำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการออกแบบภาพลักษณ์ของภาพประกอบ

กลุ่มเป้าหมาย วัยรุ่นเพศ ชาย-หญิง อายุ 13-17 ปี อาศัยในตัวเมืองกรุงเทพฯ เทียว่านสยามเซ็นเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการออกแบบภาพประกอบ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ สำหรับวัยรุ่น
2. ได้แนวทางในการออกแบบภาพประกอบ เพื่อนำไปใช้ในหนังสือคติธรรมสำหรับวัยรุ่น ให้มีความน่าสนใจ เป็นประโยชน์ต่อสังคมและกลุ่มเป้าหมายในปัจจุบัน

คำจำกัดความ

1. การออกแบบ การสร้างสรรค์ผลงานขึ้น โดยใช้หลักในการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อความสวยงามและประโยชน์ใช้สอย
2. ภาพประกอบ ภาพที่ใช้กับสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีหน้าที่เล่าเรื่องราวต่างๆ
3. คติธรรม แง่คิด คำสอนใจ เพื่อให้คนเป็นคนดี ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลโครงการ

การวิจัยเพื่อหาแนวทางในการออกแบบภาพประกอบคติธรรมสำหรับวัยรุ่นนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการแก้ปัญหา จึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลอ้างอิง ดังนั้นวรรณกรรมที่จะนำเสนอในบทนี้จึงประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบภาพประกอบ

- ความหมายของภาพประกอบ
- หน้าที่และความสำคัญของภาพประกอบ
- วัตถุประสงค์ของการใช้ภาพประกอบ
- รูปแบบและประเภทของภาพประกอบ
- การใช้สัญลักษณ์ (Symbolic) และการใช้สี
- การออกแบบหนังสือ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่นหรือกลุ่มเป้าหมาย

3. ข้อมูลเกี่ยวกับคติธรรม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบภาพประกอบ

1.1 ความหมายของภาพประกอบ

ภาพประกอบ (Illustration) ความหมายของภาพประกอบตามพจนานุกรม พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย (ฉบับใหม่) A New English : Thai Dictionary Illustrate vt.

1. (การใช้หรือตัวอย่าง) ให้อธิบาย : Illustrate a lesson with picture

ใช้ภาพมาอธิบายบทเรียนบทหนึ่ง Illustrated by charts and diagrams ใช้

ภาพมาอธิบาย

2. ใช้ภาพแทรกเป็นอาทิมาประดับ (หนังสือหรือหนังสือพิมพ์) An illustrated magazine นิตยสารที่มีภาพแทรก Illustration n. การอธิบายการ

ใช้ ภาพประกอบ

ขอบข่ายของงานและคำจำกัดความของภาพประกอบนี้ เป็นสิ่งไม่ชัดเจน ไม่มีข้อจำกัด สามารถเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนหนึ่งของคำจำกัดความสามารถที่จะแบ่งแยกภาพ

ประกอบออกจากจุดอื่นซึ่งคำจำกัดความที่มีความชัดเจนที่สุดของคำว่าภาพประกอบ (ถึงแม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ประกอบขึ้นจากจุดอื่นซึ่งคำจำกัดความที่มีความชัดเจนที่สุดของคำว่าภาพประกอบ (ถึงแม้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่ามันจะไม่ครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่างและมีข้อสังเกตว่าได้รวมงานที่ไม่ได้เป็นภาพประกอบไว้ด้วย) คือ เป็นผลผลิตของการสร้างจินตภาพ ให้หลากหลายรูปแบบมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้มีการใช้ระบบการพิมพ์ โดยปกติขั้นตอนนี้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับช่องทางเศรษฐกิจในด้านจินตภาพของนักเขียนประกอบนั้น ผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้ให้แนวความคิดในด้านองค์ประกอบของจินตภาพหลักง่ายๆ เริ่มจากการแยกภาพประกอบออกจากการวาดภาพ หรือการระบายสี ซึ่งเป็นพื้นฐานในเบื้องต้น ของการสร้างภาพประกอบ ในการแลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับปัญหาของลูกค้านักเขียนภาพประกอบเป็นสิ่งที่ได้รับมอบหมายมา ซึ่งนักเขียนภาพประกอบจะต้องผลิตงานที่มีการเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนทั่วไป สิ่งเหล่านี้พบได้ในงานออกแบบเลขคณิตศิลป์ (Graphic Design) , พาณิชยศิลป์ (Commercial Art) , จิตรกรรม (Drawing) , ภาพเขียนสี (Painting) , ภาพประกอบ (Illustration) , วิจิตรศิลป์ (Fine Art) ฯลฯ

สรุป ภาพประกอบหมายถึง ภาพประกอบที่ใช้กับงานประเภทสิ่งพิมพ์ (Publication) ชนิดต่างๆแทบทุกประเภทเช่น

- โปสเตอร์ , หนังสือ
- งานโฆษณาต่างๆ เช่น Bill Board , Bus side , Bus back , Magazine

1.2 หน้าที่และความสำคัญของภาพประกอบ

บางคนอาจจะไม่ให้ความสำคัญกับภาพประกอบมากนัก เพราะคิดว่ามีเพียงตัวอักษรก็สามารถเล่าเรื่องได้ทั้งหมด (การมีครมหมายในตัวมันเอง) ที่จริงแล้วมีหลายอย่างคือ ภาพประกอบสามารถถ่ายทอดเนื้อเรื่องตรงกับความต้องการได้ ช่วยในการถ่ายทอดความรู้สึกอารมณ์ รวมถึงบรรยากาศได้ภาพประกอบที่มีลักษณะเหมือนจริง เหมือนจริง การ์ตูน ฯลฯ จึงไม่มีคำว่าภาพประกอบเป็นลักษณะใดได้ แต่การเลือกลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับจุดประสงค์เป็นสำคัญ หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของภาพประกอบ คือ เพื่อสร้างหรือดึงดูดความสนใจ และนับเป็นตัวสร้างบรรยากาศด้วย โดยปกติภาพประกอบมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- เพื่อแสดงประกอบกับเรื่องราวข่าวสารต่างๆ ที่นำเสนอให้เกิดความรู้สึก ความเข้าใจ คล้อยตามวัตถุประสงค์ ของการสื่อสารที่มุ่งหมายไว้ คือ

- เพื่อประกอบอธิบายความรู้
- เพื่ออธิบายความคิดรวบยอด
- เพื่อการอ้างอิงแทนสิ่งที่ปรากฏจริง
- เพื่อประกอบข้อมูลทางสถิติ
- เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สื่อความหมายเกี่ยวกับเนื้อหา และผลที่อาจเกิดขึ้นได้
- ช่วยให้สินค้า หนังสือมีสีสันขึ้น เป็นการประชาสัมพันธ์ตัวสินค้า
- กระตุ้นความสนใจของผู้อ่านในเนื้อหานั้นๆ
- อธิบายสิ่งที่เป็นความคิดความรู้สึก และสิ่งที่เป็นนามธรรม

1.3 วัตถุประสงค์ประสงค์ของการใช้ภาพประกอบ

1.3.1 ดึงดูดความสนใจ โดยปกติวิถีของมนุษย์ มักจะชอบดูอะไรที่สวยงาม มีชีวิตชีวา ภาพขนาดใหญ่ในนิตยสาร อาจเต็มหน้า จะมีส่วนช่วยให้คนอ่านหยิบนิตยสารนั้นขึ้น พลิกดูได้ นิตยสารที่ไม่มีภาพประกอบเลย เช่น วารสารวิชาการ มักจะแห้งแล้งไร้แรงดึงดูด การเลือกภาพเพื่อเป็นหน้าปก หรือภาพประกอบต้องพิถีพิถันและมีความงามทางศิลปะ วัตถุประสงค์ก็เพื่อหยุดสายตาผู้อ่าน ณ ที่นั้นเพื่อนำไปสู่เนื้อหาอื่นๆต่อไป นิตยสารหลายฉบับจะบรรจุปริมาณภาพไว้มาก ใช้ภาพสื่อความหมายแทนเนื้อหา เช่น นิตยสารภาพ จะมีสัดส่วนของภาพมากกว่าตัวหนังสือ เป็นต้น ภาพจึงมักทำหน้าที่ดึงความสนใจของผู้อ่าน ได้ตั้งแต่หน้าปกถึงหน้าสุดท้ายของนิตยสาร

1.3.2 ประกอบเรื่อง วัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งของการใช้ภาพประกอบก็เพื่อให้ความกระฉับ ในเนื้อหาและเรื่องราวที่อาจเข้าใจยาก หรือต้องการให้รายละเอียดของเนื้อหาบางอย่างซึ่งจะเข้าใจได้ทันทีโดยอาศัยภาพ เช่น ภาพแสดงวิธีการประกอบรถยนต์ ภาพสีหน้าบุคคล สิ่งเหล่านี้อาจบรรยายโดยใช้ภาษาสื่อความหมายก็ได้ แต่ไม่ลึกซึ้งจริงจิ่งเท่ากับการใช้ภาพประกอบ นอกจากนี้ภาพแสดงแผนภูมิและแผนที่ ยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าถึงจุดที่ต้องการอธิบายได้รวดเร็วขึ้น

อธิบายเรื่อง ภาพบางภาพสามารถบอกเรื่องราวของเหตุการณ์ทั้งหมดได้โดยอาศัยคำอธิบายเพียงเล็กน้อยของส่วนประกอบภาพไปได้ ภาพประเภทนี้ใช้มากในนิตยสารภาพ โดยเฉพาะ เช่น นิตยสารท่องเที่ยว นิตยสารเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

1.3.3 แสดงความต่อเนื่องของเรื่องราว จะเห็นได้จากนิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ที่ต้องการให้ผู้อ่านได้รับรสสัมผัสทางความรู้สึกที่แสดงออกทางภาพถ่าย เช่น แสดงความเคลื่อนไหวของบุคคลสำคัญ ผู้ประสพภัยพิบัติภาพเหล่านี้สามารถสื่อความหมายและความรู้สึกได้มากกว่าคำบรรยาย บางฉบับจะเลือกสื่อสาร โดยใช้ภาพการ์ตูนในการดำเนินเรื่อง ก็สามารถสร้างความน่าสนใจให้ผู้อ่านได้เช่นกัน

1.3.4 ช่วยการจัดหน้า เป็นที่ยอมรับว่า ทุกภาพมีบทบาทสำคัญ ในการออกแบบจัดหน้า กล่าวคือ ทำให้นิตยสารทุกหน้ามีจุดสนใจ ส่วนเนื้อหาได้มาก จะสังเกตได้ว่า นิตยสารที่ไม่มีภาพประกอบจะไม่น่าอ่าน ในส่วนนี้เองที่ทำให้บรรณาธิการนิตยสาร พยายามออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอักษร ชื่อเรื่อง หรือเนื้อเรื่อง ให้มีขนาดต่างๆกัน เพื่อให้มองเห็นส่วนประกอบ แทนภาพได้อย่างหนึ่งในการจัดหน้าให้หน้าอ่าน

1.4 รูปแบบและประเภทของภาพประกอบ

ภาพประกอบ Illustration ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ (Concept) และกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก แต่งาน Illustration จะหลากหลายในด้านเทคนิค และวิธีการซึ่งจะใช้องค์ประกอบ (Composition) เข้าช่วยเป็นอย่างมาก ส่วนแนวความคิดได้มาจาก การผสมผสานและดัดแปลงสิ่งที่อยู่รอบตัว Creative Illustration ภาพประกอบสร้างสรรค์

ถ้าในการออกแบบสิ่งพิมพ์หรือหนังสือประเภทต่างๆ มีเพียงอักษรที่ปราศจากภาพประกอบ การสื่อสารต่างๆ คงไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ภาพประกอบอาจหมายถึง ภาพวาด ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย หรือ ภาพแอร่าบรัช ก็ได้ ทั้งนี้ต้องพิจารณาลักษณะและรูปแบบให้เหมาะสมกับการสื่อสาร ตัวสื่อ การพิมพ์ และกลุ่มเป้าหมาย

ประเภทของภาพประกอบ

- ภาพประกอบบทความ โฆษณา (Editorial Illustration Advertising)
- ภาพประกอบงานโฆษณา (Illustration For Advertising)
- ภาพประกอบแฟชั่น (Fashion Illustration)
- ภาพประกอบในงานประวัติศาสตร์ธรรมชาติ (Natural History Illustration)
- ภาพประกอบวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medical Illustration)
- ภาพประกอบทางด้านเทคนิค (Technical Illustration)
- ภาพประกอบข้อมูลทางสถิติ (Illustration For Information)
- ภาพประกอบการ์ตูน (Cartoon Illustration)
- ภาพประกอบบทความ (Editorial Illustration)

การออกแบบภาพประกอบสำหรับหนังสือ

การใช้ภาพประกอบในการสื่อความหมายในงานกราฟิกนับเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง จะเห็นได้ว่าภาพสามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่าง ได้แก่อธิบายเนื้อหา ขยายความ สร้างความน่าสนใจในเนื้อหา ช่วยย่นระยะเวลาในการสื่อความให้น้อยลง และช่วยลดงานออกแบบให้สวยงามยิ่งขึ้น

- ภาพจริง หรือภาพเหมือนจริง เป็นลักษณะภาพที่แสดงรายละเอียดตามความเป็นจริงหรือเหมือนของจริงมากที่สุด ในการนำเสนอประกอบข้อมูลสาระ การเลือกใช้ภาพเหมือนจริง เพื่อต้องการเน้นเนื้อหาให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ภาพลักษณะนี้อาจแสดงด้วยวิธีการวาดระบายสีหรือการใช้ภาพถ่ายก็ได้

- ภาพการ์ตูน เป็นภาพที่ออกแบบขึ้นเพื่อแสดงสาระของภาพในลักษณะของภาพประดิษฐ์ เพื่อเน้นให้รูปแบบภาพการ์ตูนดูน่าสนใจยิ่งขึ้น ภาพการ์ตูนอาจมีหลายลักษณะ ได้แก่ การ์ตูนคล้ายของจริง การ์ตูนตลกขบขัน การ์ตูนล้อเลียน และการ์ตูนประดิษฐ์ ภาพการ์ตูน
 - เป็นภาพที่ได้รับความสนใจจากผู้ดูทุกเพศทุกวัย การเลือกโอกาสที่ดีในการนำมาใช้อย่างเหมาะสมจะทำให้งานกราฟิกดูมีชีวิตชีวาน่าสนใจ
- ภาพนามธรรม ภาพลักษณะนี้เป็นภาพที่แสดงสาระในตัวภาพในการสื่อความหมายได้ยาก แต่อาจเหมาะสำหรับนำมาตกแต่งงานกราฟิก หรือช่วยเน้นให้ข้อความเด่นชัดขึ้น

แนวคิดในการเลือกภาพประกอบ

- ภาพต้องมีรายละเอียดพอ และมีความชัดเจน
- ภาพต้องแสดงหน้าที่อย่างใด อย่างหนึ่งได้อย่างเต็มที่
- มีลักษณะองค์ประกอบของภาพที่เหมาะสม
- ความหมายตรงกับเนื้อความและเสริมเนื้อความได้มากที่สุด
- มีการเหมาะกับระบบการพิมพ์

1.5 การใช้สัญลักษณ์ (Symbolic) และการใช้สี

Symbolism

- การใช้เครื่องหมาย-สัญลักษณ์อย่างจินตนาการในรูปแบบที่สร้างสรรค์ ให้มีความหมายและความสำคัญสำหรับหนังสือ
- ควรคำนึงถึงเนื้อหาในการใช้สัญลักษณ์ หากเนื้อหาบรรยายชัดเจนอยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องใช้ Symbolism มากหากเนื้อหาต้องใช้จินตนาการในการอ่านสูง ก็อาจใช้ Symbolism ที่ชัดเจนเข้ามาช่วยก็ได้
- Symbolism ที่ใช้ไม่จำกัดว่าจะเกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ มันอาจเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรืออารมณ์, บรรยากาศ, Plot, บุคลิกลักษณะของตัวละครหรือผู้ประพันธ์เอง
- จุดประสงค์ของ Symbolism เพื่อแนะนำข้อมูลอันสำคัญของเนื้อหาแก่ผู้อ่านเสริมให้หนังสือนั้นมีผลตามความต้องการ และเน้นย้ำใจความสำคัญของผู้แต่ง
- รูปแบบของ Symbolism เป็นไปได้หลากหลายอาทิเช่น รูปภาพประกอบแบบ Graphic ประเภทต่างๆ
- สัตว์ส่วนของหนังสือสามารถจัดอยู่ในกลุ่ม Symbolism ได้เช่นกัน
- ระยะเวลา / การเว้นช่วง / การจัดวางตำแหน่งของภาพประกอบก็มีความหมายเช่นกัน

กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การใช้ตัวอักษรจัดเป็น Symbolism ประเภทหนึ่ง เพราะ ตัวอักษรไม่เพียงแต่แนะนำบุคลิกเท่านั้น ยังสามารถสื่อความหมายได้อีกด้วยเมื่อนำประกอบเป็นคำ
- ให้ระมัดระวังการใช้ ตัวอักษร ไม่ควรใช้มากจนทับถมเกินไป
- หนังสือบทกวีเป็นอีกประเภทหนึ่งที่ต้องใช้ สัญลักษณ์เปรียบเทียบ อย่างเหมาะสม ด้วยการศึกษาวเคราะห์เนื้อหาแล้วตีความอย่างละเอียด เพราะหนังสือประเภทนี้ไม่นิยมภาพถ่าย หรือภาพประกอบที่บ่งบอกถึงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือจำกัดจินตนาการของผู้อ่านจนเกินไป

Color

- เป็นส่วนประกอบทาง Graphic ที่มีพลังมากที่สุด สามารถสื่อสาร โดยตรงต่อผู้อ่านในระดับจิตใต้สำนึก ส่วนสีและอารมณ์มีความสำคัญพอๆกับการเลือกใช้ตัวอักษร
 - สีมีประโยชน์ในการสร้างบรรยากาศและอารมณ์
 - เนื้อหาแต่ละประเภทจะเหมาะในการใช้สีต่างๆไม่เหมือนกัน
 - สีบางสีหรือคู่สีบางลักษณะมีความเกี่ยวข้องเฉพาะ และแตกต่างออกไปในแต่ละวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น สีของเครื่องแบบนักเรียน / สีธงชาติ / บริษัท องค์กร / กลุ่มคนต่างๆ ฯลฯ
- คำถามในการเลือกใช้สีควรเป็น สีเหมาะสมกับเนื้อหาหรือไม่? ใช้แล้วน่าสนใจหรือไม่? มากกว่าที่จะเป็น ทำไม?

ความรู้สึเกี่ยวกับสีในเชิงจิตวิทยา

- สีแดง : ให้ความรู้สึกร้อน รุนแรง กระตุ้น ทำหาย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น ระวัง มีพลัง
ความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ความรัก ความสำคัญ อันตราย
- สีส้ม : ให้ความรู้สึกร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา วัยรุ่น ความตึกคะนอง
การปลดปล่อย ความเปรี้ยว การระเว้ง
- สีเหลือง : ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความสดใส ความร่าเริง ความเบิกบานสดชื่น ชีวิตใหม่
ความสด ใหม่ ความสุขสว่าง การแผ่กระจาย อำนาจบารมี
- สีเขียว : ให้ความรู้สึก สงบ เย็น ร่มรื่น ร่มเย็น การพักผ่อน การผ่อนคลาย ธรรมชาติ
ความปลอดภัย ปกติ ความสุข ความสุขุม เยือกเย็น
- สีน้ำเงิน : ให้ความรู้สึกสุขุม สงบ สุภาพ หนักแน่น เครื่องขั้วม เอาการเอางาน ละเอียด
รอบคอบ สง่างาม มีศักดิ์ศรี สูงศักดิ์ เป็นระเบียบ ถ่อมตน
- สีม่วง : ให้ความรู้สึกมีเสน่ห์ น่าติดตาม เร้นลับ ซ่อนเร้น มีอำนาจ มีพลังแฝงอยู่ ความ
รัก ความเศร้า ความผิดหวัง ความสงบ ความสูงศักดิ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สีฟ้า : ให้ความรู้สึก ปลอดภัย โปร่งโล่ง กว้าง เบา โปร่งใส สะอาด ปลอดภัย ความสว่าง
กลมหายใจ ความเป็นอิสระภาพ การช่วยเหลือ แบ่งปัน

สีขาว : ให้ความรู้สึกบริสุทธิ์ สะอาด สดใส เบาบาง อ่อนโยน เปิดเผย การเกิด ความ
รัก ความหวัง ความจริง ความเมตตา ความศรัทธา ความดีงาม

สีดำ : ให้ความรู้สึกมืด สกปรก ลึกลับ ความสิ้นหวัง จุดจบ ความตาย ความชั่ว
ความลับ ทารุณ โหดร้าย ความเศร้าหนักแน่น เข้มแข็ง อดทน มีพลัง

สีชมพู : ให้ความรู้สึก อ่อนนุ่ม อ่อนโยน นุ่มนวล อ่อนหวาน ความรัก เอาใจใส่ ้วย
รุ่น นุ่มสาว ความน่ารัก ความสดใส

สีเทา : ให้ความรู้สึกเศร้า อาลัย ท้อแท้ ความลึกลับ ความหดหู่ ความชรา ความ
สงบ ความเงียบ สุภาพ สุขุม ถ่อมตน

สีทอง : ให้ความรู้สึก รุ่งเรือง ใ่อ่ำ มีราคา สูงค่า ถึงสำคัญ ความเจริญรุ่งเรือง ความ
สุข ความมั่งคั่ง ความร่ำรวย การแผ่กระจาย

การใช้สีในเชิงสัญลักษณ์

สีแดง

มีความอบอุ่น ร้อนแรง เปรียบดังดวงอาทิตย์ นอกจากนี้ยังแสดงถึงความมีชีวิตชีวา ความรัก ความ
ปรารถนา เช่น ดอกกุหลาบแดงวันวาเลนไทน์ ในทางจรรยา สีแดงเป็นเครื่องหมายประเภทห้าม
แสดงถึงสิ่งที่ไม่ดีร้าย เป็นสิ่งที่ต้องระวัง เป็นสีของเลือด ในสมัยโรมันสีของราชวงศ์เป็นสีแดง
แสดงความมั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์และอำนาจ

สีเขียว

แสดงถึงธรรมชาติสีเขียว ร่มเย็น มักใช้สื่อความหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ดีอม การเกษตร การเพาะปลูก การเกิดใหม่ ฤดูใบไม้ผลิ การออกงาม ในเครื่องหมายจราจรหมายถึง
ความปลอดภัย ในขณะที่เดียวกัน อาจหมายถึงยาพิษ เนื่องจากยาพิษ ก็มักจะมีสีเขียวเช่นกัน

สีเหลือง

แสดงถึงความสดใส ความเบิกบาน โดยเรามักจะใช้ดอกไม้สีเหลืองในการไปเยี่ยมผู้ป่วย และแสดง
ความรุ่งเรือง ความมั่งคั่ง และฐานันดรศักดิ์ ในทางตะวันออกเป็นสีของกษัตริย์ จักรพรรดิของจีนใช้
ฉลองพระองค์สีเหลือง ในทางศาสนาแสดงความเจิดจ้า ปัญญา พุทธศาสนา และยังหมายถึงความ
เจ็บป่วย โรคระบาด ความริษยา ทฤษฎี หลอดลวง

สีน้ำเงิน

แสดงถึงความเป็นสุภาพบุรุษ มีความสุขุมหนักแน่น และยังหมายถึงความสูงศักดิ์ ในธงชาติไทย สี

น้ำเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์ ในศาสนาคริสต์เป็นสีประจำตัวแม่พระ โดยทั่วไปสีน้ำเงินหมายถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โลก ซึ่งเราจะเรียกว่าโลกสีน้ำเงิน(Blue Planet) เนื่องจากเป็นดาวเคราะห์ที่มองเห็นจากอวกาศเห็นเป็นสีน้ำเงินสดใส เนื่องจากมีพื้นที่น้ำที่กว้างใหญ่

สีม่วง

แสดงถึงพลัง ความมีอำนาจ ในสมัยอียิปต์ สีม่วงแดงเป็นสีของกษัตริย์ ต่อเนื่องมาจากสมัยโรมัน นอกจากนี้สีม่วงแดง ยังเป็นสีชุดของพระ สังฆราช สีม่วงเป็นสีที่มีพลังหรือการมีพลังแอบแฝงอยู่ และเป็นสีแห่งการผูกพัน องค์การลูกเสือโลกก็ใช้สีม่วง ส่วนสีม่วงอ่อน หมายถึงความเศร้า ความผิดหวังจากความรัก

สีฟ้า

แสดงถึงความสว่าง ความปลอดโปร่ง เปรียบเหมือนท้องฟ้า เป็นอิสระเสรี เป็นสีขององค์การสหประชาชาติ เป็นสีของความสะอาด ปลอดภัย สีขององค์การอาหาร และยา (อย.) แสดงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานอย่างสะอาด แสดงถึงอิศรภาพที่สามารถโยยบิน เป็นสีแห่งความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการที่ไม่มีขอบเขต

สีทอง

มักใช้แสดงถึงคุณค่า ราคา สิ่งของหายาก ความสำคัญ ความสูงส่ง สูงศักดิ์ ความศรัทธาสูงสุดในศาสนาพุทธ หรือเป็นสีกายของพระพุทธรูป ในงานจิตรกรรม เป็นสีกายของพระพุทธเจ้า พระมหากษัตริย์ หรือเป็นส่วนประกอบของเครื่องทรงเจดีย์ต่างๆมักเป็นสีทองหรือสีขาว และเป็นเครื่องประกอบยศศักดิ์ของกษัตริย์และขุนนาง

สีขาว

แสดงถึงความสะอาด บริสุทธิ์เหมือนเด็กแรกเกิด แสดงถึงความว่างเปล่า ปราศจากกิเลสตัณหา เป็นสีอาภรณ์ของผู้ทรงศีล ความเชื่อถือ ความดีงาม ความศรัทธา และหมายถึงการเกิดโดยที่แสงสีขาวเป็นที่กำเนิดของแสงสีต่างๆ เป็นความรัก และความหวัง ความหวังใจ เอื้ออาทร และเสียสละของพ่อแม่ ความอ่อนโยน จริงใจ แต่บางกรณี อาจหมายถึงความอ่อนแอ ขอมแพ้

สีดำ

แสดงถึงความมืด ความลึกลับ สิ้นหวัง ความตาย เป็นที่สิ้นสุดของทุกสิ่ง โดยที่สีทุกสี เมื่ออยู่ในความมืดจะเห็นเป็นสีดำ นอกจากนี้ยังหมายถึงความชั่วร้าย ในคริสต์ศาสนา หมายถึง ซาตาน อาถรรพ์ เวทมนต์ มนต์ดำ ไสยศาสตร์ ความชิงชังความโหดร้าย ทำลายล้าง ความลุ่มหลง เมามัว แต่ยังหมายถึงความอดทน กล้าหาญ เข้มแข็ง และเสียสละได้ด้วย

สีชมพู

แสดงถึงความอบอุ่น อ่อนโยน ความอ่อนหวาน นุ่มนวล ความน่ารัก แสดงถึงความรักของมนุษย์

โดยเฉพาะรุ่นหนุ่มสาว เป็นสีของความเอื้ออาทร ปลอดภัย โอบอ้อม เอื้อใจใฝ่ดูแล ความปรารถนาดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และอาจหมายถึงความเป็นมิตร เป็นสีของวัยรุ่น โดยเฉพาะผู้หญิง และนิยมใช้เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ของเด็กวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่

1.6 การออกแบบหนังสือ

ประเภทของหนังสือ

หนังสือแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะและรูปแบบที่แตกต่างกันอย่างมา วัตถุประสงค์ในการสร้างหนังสือไม่เหมือนกัน เช่น หนังสือที่เป็นตำราอ้างอิง แบบเรียน ที่ผลิตเนื่องในโอกาสพิเศษ นวนิยาย นิทาน หนังสือบันเทิง ฯลฯ การออกแบบหนังสือทางวิชาการหรือแบบเรียนจะมีลักษณะแบบเป็นทางการ รูปแบบตัวอักษรหรือรูปภาพจะเป็นแบบเรียบๆ เช่นตัวอักษรแบบราชการ การจัดวางมักจะเป็นแบบจัดระเบียบหรือการกำหนดภาพให้อยู่ในกรอบ ส่วนหนังสือบันเทิงเรี รมย์จะมีรูปแบบค่อนข้างอิสระมีการออกแบบชื่อหนังสือที่แปลกตาออกไป การออกแบบจัดภาพประกอบ ปกก็เน้นไปทางความสวยงามมากกว่ากรถ่ายทอดเนื้อหา การจัดรูปแบบจะแตกต่างกันไปตามลักษณะหนังสือ

บุคลิกของหนังสือ

บุคลิกของหนังสือมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามประเภทของสาระเนื้อหา และเทคนิควิธีการออกแบบ วัตถุประสงค์ของการสร้างบุคลิกเฉพาะของหนังสือคือ ไม่เพียงแต่เสริมคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์แล้ว ยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหนังสือด้วย

แนวทางสร้างสรรค์

รูปแบบการสร้างสรรค์หนังสือจะเป็นหลักการ 3 ประการ คือ 1. หลักการจัดองค์ประกอบศิลปะเพื่อคุณค่าทางความงามของเล่ม 2. หลักการออกแบบรูปภาพ หรือการกำหนดรูปแบบของภาพที่จะนำมาใช้ 3. หลักการกำหนดแบบตัวอักษร ทั้งนี้หลักการทั้งหมดต้องให้สอดคล้องและเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ และจะต้องสร้างรูปแบบแปลกใหม่ให้เกิดบุคลิกเฉพาะของหนังสือด้วย

หลักการจัดหน้าหนังสือ

การจัดรูปแบบของขนาด พื้นที่ ตั้งพิมพ์เป็นการกำหนดขนาดคอลัมน์และขอบต่าง ซึ่งในปัจจุบันจะเน้นความสวยงาม และความประหยัดควบคู่กัน ไปเสมอ คือมุมที่จะใช้เนื้อที่ของกระดาษให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยยังคงมีความสวยงาม หนังสือจะมีหน้าซ้าย หน้าขวา อยู่ติดกันเป็นคู่ การกำหนดรูปแบบจึงต้องคำนึงถึงลักษณะหน้าคู่ ให้ผู้อ่านเห็นแล้วรู้สึกว่าเป็นหน่วยเดียวกัน ไม่ได้แบ่งแยกออกจากกัน การเว้นขอบว่างด้านใน คือช่องว่างระหว่างหน้าซ้ายและขวา จึงต้องน้อยกว่าขอบอื่นๆ เมื่อเย็บเข้าเล่มแล้วก็ไม่ควรชิดกันจนแยกหน้าลำบาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบที่ดีของหนังสือควรจะเป็นรูปแบบที่อ่านง่าย มีระเบียบ มีความปราณีต สวยงาม ชัดเจน รูปแบบหนังสือต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับประเภทของหนังสือ สัดส่วนที่เหมาะสมของหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์โดยทั่วไปนิยมสัดส่วน 2:3 , 3:4 , 3:5 , 13:21

ส่วนประกอบที่ปรากฏซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของการจัดหน้ากระดาษที่ต้องคำนึงถึงได้แก่

1. ส่วนข้อความพาดหัว (Head Line) ได้แก่ข้อความหัวเรื่องและส่วนที่เป็นหัวเรื่องรอง ให้เขียนร่างลักษณะตัวอักษรแบบหยาดๆ โดยกำหนดขนาดความสูงและแบบตัวอักษร น้าหนักความเข้มอ่อน พิจารณาคำแหน่งของการจัดวาง การแบ่งพื้นที่ส่วนที่ใช้นำเสนอ ข้อมูลและการเว้นพื้นที่ว่าง

2. คอลัมน์หรือก๊อปปี้ บล็อก (Column or copy Block) การกำหนดขนาดของคอลัมน์จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ 1. ขนาดของข้อความมีมากน้อยเพียงไร 2. ในการออกแบบจะกำหนดขนาดของคอลัมน์ให้เป็นอย่างไร จึงต้องพิจารณาถึงความสะดวกในการอ่านความสวยงามของการออกแบบนำเสนอ กรณีที่มีเนื้อหาสาระค่อนข้างมาก การกำหนดคอลัมน์ ควรให้เป็นแนวนอนจะเหมาะสมกว่าแนวดิ่งที่จะทำให้เนื้อหาดูยาว ไม่น่าอ่าน

3. อาร์ตเวิร์ค (Art Work) ลักษณะของงานศิลปะคือต้นฉบับอาร์ตเวิร์ค จะรวมตั้งแต่งานออกแบบ การกำหนดให้ส่วนต่างๆ ลงในพื้นที่ ที่กำหนด และการดำเนินการจัดการต้นฉบับเพื่อส่งพิมพ์ต่อไป

4. เส้นและพื้นผิว (Line & Texture) อาจจะเป็นเส้นขอบหรือกรอบภาพหรือเส้นเพื่อการตกแต่งงานออกแบบจัดหน้ากระดาษ ลักษณะของเส้น การกำหนดขนาด หรือความเข้มและการใช้สี สันที่เหมาะสม จะช่วยสนับสนุนให้การจัดหน้ามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การใช้ในการแบ่งคอลัมน์เนื้อหา หลักได้ยอด่างดี ส่วนการกำหนดเกี่ยวกับพื้นผิวก็สามารถนำมาใช้ในการเน้นภาพหรือข้อความ สาระได้เป็นอย่างดี

5. ความต่อเนื่อง (Continuity) ได้แก่การสร้างความต่อเนื่องให้เกิดขึ้นภายในชิ้นงาน การสร้างความต่อเนื่องระหว่างหน้า หรือการออกแบบหน้าคู่ ในการออกแบบหน้าคู่ซ้าย-ขวา จะต้องสร้างความต่อเนื่องให้ดูเสมือนว่าเป็นหน้าเดียว หมายถึงการสร้างความเป็นเอกภาพให้เกิดขึ้น ความต่อเนื่องจะสร้างขึ้นโดยวิธีการออกแบบ การตกแต่งอาร์ตเวิร์ค การใช้เส้นองค์ประกอบศิลป์ การกำหนดโครงสร้างและอื่นๆ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่นหรือกลุ่มเป้าหมาย

วัยรุ่น มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Adolescere แปลว่า การเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (to grow to maturity) เอลิซาเบธ เฮอร์ลอค (Elizabeth Hurlock) กล่าวถึงความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่นเป็นลักษณะที่เด็กจะพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เด็กจะค่อยๆเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อ และทัศนคติ ไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และมักถือค่านิยมตามสิ่งแวดล้อมของตนมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

อายุของวัยรุ่น โดยทั่วไปเด็กชายจะมีอายุระหว่าง 15-21 ปี เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 13-21 ปี ซึ่งจะสังเกตเห็นว่า เด็กหญิงเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กชาย 2 ปี วัยรุ่นยังแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะคือ

1. วัยรุ่นตอนต้น เด็กหญิงอายุ 13-15 ปี เด็กชายอายุ 15-17 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง เด็กหญิงอายุ 15-17 ปี เด็กชายอายุ 17-19 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย เด็กหญิงอายุ 18-21 ปี เด็กชายอายุ 19-21 ปี

ลักษณะของวัยรุ่น

1. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์อ่อนไหว รุนแรง และเปลี่ยนแปลงง่าย การที่วัยรุ่นมีอารมณ์เช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน คือ

- 1.1 ความเปลี่ยนแปลงของร่างกาย
- 1.2 ความเครียดจากการศึกษาเล่าเรียน หรือการประกอบอาชีพ
- 1.3 แนวบังคับควบคุมของวัฒนธรรมและจารีตประเพณี
- 1.4 ความต้องการของร่างกายที่เพิ่มขึ้นหลายอย่าง เช่น ต้องการอิสรภาพ ต้องการคบเพื่อนต่างเพศ
- 1.5 ระเบียบของบ้านและ โรงเรียนที่เข้มงวดกดขี่มากเกินไป
- 1.6 ความเจริญอย่างรวดเร็วทางด้านวัตถุ ก่อให้เกิดการแข่งขันกันในรูปแบบต่างๆ เป็นเหตุ

ให้เกิดความเครียดและเสียสุขภาพจิต นอกจากนี้ที่กล่าวมานี้ยังมีสาเหตุอื่นๆอีกมากที่มีผลต่อสภาพทางอารมณ์ของวัยรุ่น เช่น การเลี้ยงดูของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ภูมิฐานะที่เป็นที่อยู่อาศัย อาชีพของบิดามารดา และระดับการศึกษาของบิดามารดา เป็นต้น

เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาทางอารมณ์ จะหงุดหงิด โกรธง่าย ใจน้อย ผู้ใหญ่ควรเข้าใจและปฏิบัติกับวัยรุ่นอย่างมีเหตุผล ไม่ควรใช้อารมณ์โกรธโต้ตอบกับเด็ก เพราะจะทำให้เรื่องยืดเยื้อยาวนานต่อไป และอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กวัยรุ่นเคล็ดไปไกลหรือคิดสั้นได้

2. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีสติปัญญาพัฒนาอย่างกว้างขวาง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุมีผล

สามารถคิดวางแผน ตั้งสมมติฐาน และแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้ ดังนั้นผู้ใหญ่ควร
 ให้โอกาสแก่เด็กได้แสดงออกตามความต้องการของเขาบ้าง อย่าตีกรอบจำกัดความคิดริเริ่มของเด็ก
 ไม่ควรปกครองวัยรุ่นด้วยวิธีการเผด็จการ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ควรให้อิสระภาพแก่เด็กมากเกินไป
 ขอบเขต ควรอยู่ในสายกลาง ผู้ใหญ่ควรทำหน้าที่เพียงผู้ชี้แนะ ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูล ยกตัวอย่าง
 อุทาหรณ์ต่างๆ ประกอบการตัดสินใจของวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นได้มีแนวทางในการตัดสินใจ เลือกทำ
 ในสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. วัยรุ่นเป็นวัยที่เห็นความสำคัญของการเข้าสังคมในหมู่เพื่อนมากที่สุด มีการคบเพื่อนทั้งเพศ
 เดียวกันและเพศตรงข้าม การกระทำและการแสดงออกต่างๆ จะคำนึงถึงกลุ่มเพื่อนเป็นสำคัญ บาง
 ครั้งอาจจะทำให้ผู้ใหญ่ไม่พอใจในเรื่องการแต่งกาย การเลือกซื้อเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า การไว้ทรง
 ผมจะนิยมตามเพื่อน ชอบใช้คำพูดที่อยู่ในความนิยมของพวกเดียวกัน ผู้ใหญ่ควรจะผ่อนปรนไป
 ตามความต้องการของวัยรุ่นบ้าง เพื่อไม่ให้วัยรุ่นเกิดความตึงเครียดมากเกินไป

4. วัยรุ่นมีความสนใจและต้องการต่างๆเพิ่มมากขึ้น เช่น ต้องการความเป็นอิสระ ต้องการคบ
 เพื่อนต่างเพศ สนใจการเล่นกีฬา สนใจเรื่องสุขภาพและความงามของร่างกาย พ่อแม่และครูอาจารย์
 จำเป็นต้องเข้าใจในธรรมชาติของวัยรุ่น ไม่ควรดุคำหรือพูดจากระทบกระทั่งกับเด็ก เมื่อเด็กอาบน้ำ
 หรือแต่งตัว โดยใช้เวลานานกว่าเดิม เด็กบางคนเลือกรับประทานอาหาร เพราะกลัวจะอ้วนหรือเป็น
 สิว เด็กบางคนไม่ยอมถูกแดดเพราะกลัวผิวจะดำ เป็นต้น

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในช่วงเดียวกับกลุ่มเป้าหมาย
 ลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่น ไทยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยพื้นฐานแล้วจะมีลักษณะที่
 เหมือนกันคือ ผู้ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นจะต้องการความรักความสนใจจากเพื่อนและเพศตรงข้าม กลุ่ม
 เพื่อนจะมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวัน วัยรุ่นต้องการมีแบบพฤติกรรมที่เหมือนกับเพื่อนรวมถึงการ
 เสมอหน้าทัดเทียมกับผู้อื่นในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม รูปร่าง หน้าตา และ
 เสื้อผ้าเครื่องใช้ เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในกลุ่ม นอกจากนั้นวัยรุ่นยังต้องการความ
 เป็นอิสระ สามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆด้วยตนเอง ชอบทดลอง สนใจในสิ่งแปลกใหม่ และอยู่ในวัย
 ที่สนใจตัวเองในเรื่องของความสวยงามมากกว่าวัยอื่นๆ

แต่วัยรุ่นในสมัยก่อนกับวัยรุ่นในปัจจุบันจะมีความแตกต่างกันตรงที่ว่าในปัจจุบันมีการรับ
 วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามาก มีโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการแสดงออกถึงต่างๆ ของวัยรุ่นได้มากขึ้น มี
 การตามแนวแฟชั่นจากต่างประเทศและตามสมัยนิยมกันอย่างรวดเร็ว

3. ข้อมูลเกี่ยวกับคติธรรม

- เมื่อคบคนดีกว่า ก็ดีขึ้นมาทันที
- การคบคนพาลชีวิตจะมีแต่เสื่อม
- ความเป็นเพื่อนไม่มีในคนพาล
- ถ้ามีจิตเมตตา จะมีมิตรไปทั่วเมือง
- ประมาทเป็นหนทางสู่ความตาย
- ถ้าตกอยู่ในอำนาจยาเสพติด เท่ากับเผาชีวิตทั้งเป็น
- สติจำเป็นในที่ทั้งปวง
- สิ่งเสพติดไม่ได้ทำให้คนเมา คนตวงหากที่ทำให้เมา
- ควรอ่อนน้อม ถ่อมกาย ให้คนรัก
- ความถ่อมตนเป็นการประกาศความสูงของตน
- หลงอบายมุขเป็นทุกข์ของครอบครัว
- ความรัก ลุ่มหลง ถ้าเลี้ยงให้โตจะเป็นเสือร้าย
- ความรักทั้งหลาย ไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน มีทุกข์มาก
- ความรักที่หมกมุ่นเป็นกิจของคนโง่

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินการ

ในการหาแนวทางการออกแบบภาพประกอบคตินิยมสำหรับวัยรุ่น ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจในโครงการชัดเจนมากขึ้นแล้ว ยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานอีกด้วย และเพื่อให้ได้ประโยชน์จากข้อมูลทางทฤษฎีได้มากที่สุด จึงจำเป็นต้องศึกษาวิธีการนำไปใช้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ ให้เลือกข้อมูลที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้ดีที่สุด โดยจะแบ่งหัวข้อดังนี้

1. หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย
2. หลักในการคัดเลือกคตินิยมที่จะนำมาใช้
3. หลักเกณฑ์ในการออกแบบภาพประกอบ
4. หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตัวอย่างงานภาพประกอบ

1. การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

จากการที่ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มเป้าหมายในบทที่ 2 ทำให้ทราบว่าการกลุ่มเป้าหมายอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น (เด็กหญิงอายุ 13-15 ปี เด็กชายอายุ 15-17 ปี) และวัยรุ่นตอนกลาง (เด็กหญิงอายุ 15-17 ปี เด็กชายอายุ 17-19 ปี) เพราะภาพประกอบที่จะทำมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กชายและเด็กหญิงอายุ 13-18 ปี และนำข้อมูลจากบทที่ 2 มาสรุปโดยแบ่งเป็นทางด้านกายภาพและจิตภาพได้ดังต่อไปนี้

ทางด้านกายภาพ

- วัยรุ่นอายุ 13-17 ปี (ระดับการศึกษามัธยม 1-6) เพศ ชาย-หญิง
- อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครในย่านตัวเมืองเช่น สยามสแควร์ สุขุมวิท
- มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย

ทางด้านจิตภาพ

- รักและแค้นเพื่อนฝูง ใช้เวลาส่วนมากอยู่กับเพื่อนฝูง
- จิตใจอ่อนไหว สับสนง่าย
- สนใจเพศตรงข้าม เริ่มมีความรักในวัยรุ่น
- ค่อนข้างตามกระแสนิยม
- เปิดรับสื่อต่างๆ สนใจเรื่องแปลกใหม่ และชอบทดลอง

-ต้องการอิสระ รักความสนุกสนาน ไม่ชอบการบังคับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-เป็นตัวของตัวเอง สามารถตัดสินใจเองได้

จากกลุ่มเป้าหมายได้พบปัญหาวัยรุ่นในปัจจุบันซึ่งมาจากผลของจินตภาพของตัววัยรุ่น ดังต่อไปนี้

- ปัญหาเรื่อง ขาดสัพพัตถ์
- ปัญหาเรื่อง ความรัก
- ปัญหาเรื่อง ไม่เรียนหนังสือ
- ปัญหาเรื่อง เที่ยวเล่น หลงระเริง
- ปัญหาเรื่อง ความรุนแรง ก้าวร้าว
- ปัญหาเรื่อง วัตถุนิยม พุ่มเพื่อข าดความพอดี
- ปัญหาเรื่อง อคติญญ ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่

จากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ จินตภาพนี้ จะเป็นตัวช่วยในการกำหนดแนวทางการออกแบบภาพประกอบและคัดเลือกคติธรรม เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการออกแบบ

2. การคัดเลือกคติธรรมที่จะนำมาใช้

ในการคัดเลือกคติธรรมนับว่าเป็นอีกองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงานวิจัยนี้ เพราะคติธรรมที่คัดเลือกมาจะต้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและรวมถึงเอื้ออำนวยต่อการออกแบบภาพประกอบอีกด้วย จากที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยจึง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคติธรรมดังต่อไปนี้

- เป็นคติธรรมที่เกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย โดยดูจากจินตภาพและปัญหาของวัยรุ่น
- เป็นคติธรรมที่วัยรุ่นพอจะเข้าใจความหมายได้อยู่แล้ว ไม่ยากเกินไป
- เป็นคติธรรมที่พอที่จะสามารถนำมาทำเป็นภาพประกอบได้

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปในการคัดเลือกคติธรรมที่จะนำมาใช้ได้เป็น 4 หมวดหมู่ดังต่อไปนี้

1) เรื่องการคบเพื่อน เนื่องจากวัยรุ่นมักมีความสนิทสนมและใช้เวลาอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งการให้ความสำคัญและแคร์เพื่อน เพื่อนจึงสามารถเป็นต้นกำเนิดของปัญหาขาดสัพพัตถ์ ไม่เรียนหนังสือ เที่ยวเล่นหลงระเริง ความรุนแรง ก้าวร้าว ตามอย่างเพื่อนในเรื่องไม่ดี ดังนั้นเพื่อนจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับวัยรุ่น

โดยคติธรรมที่เลือกมามีดังต่อไปนี้

- เมื่อคบคนดีกั กัก็ขึ้นมัทันที
- การคบคนพาลชีวิตจะมีแต่เสื่อม
- ความเป็นเพื่อนไม่มีในคนพาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ถ้ามีจิตเมตตา จะมีมิตรไปทั่วเมือง

2) การมีสติ ใช้ชีวิตอย่างระวัง ชีวิตวัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่ผ่านมาอย่างรวดเร็วไม่อาจย้อนคืนมา เวลาที่ผ่านมาอาจเป็นช่วงเวลาที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่า สนุกสนานและน่าประทับใจมาก ถ้าวัยรุ่นมีสติและสามารถประคับประคองตัวเองได้ แต่ถ้าขาดสติควบคุมตัวเองไม่ได้ก็อาจกลายเป็นช่วงชีวิตที่น่าเศร้าที่สุดได้เช่นกัน ซึ่งการไม่มีสติสามารถก่อให้เกิดปัญหาวัยรุ่นทั้งหมดได้ โดยคติธรรมที่เลือกมามีดังต่อไปนี้

- ประมาทเป็นหนทางสู่ความตาย
- ถ้าตกอยู่ในอำนาจยาเสพติด เท่ากับเผาผลาญชีวิตทั้งเป็น
- สติจำเป็นในที่ทั้งปวง
- สิ่งเสพติดไม่ได้ทำให้คนเมา คนต่างหากที่ทำให้เมา

3) ความกตัญญูและประพฤติดีกับผู้ใหญ่ เนื่องจากสังคมไทย วัยรุ่นได้รับวัฒนธรรมตะวันตก เข้ามามากจนบางครั้งอาจลืมเรื่องราวที่ดีต่อผู้ใหญ่เช่นความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ เกรงใจ และเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือเรื่องของความกตัญญูรู้คุณ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ดีควรปลูกฝังแก่เยาวชน โดยคติธรรมที่เลือกมามีดังต่อไปนี้

- ควรอ่อนน้อม ถ่อมกาย ให้คนรัก
- ความถ่อมตนเป็นการประกาศความสูงของตน
- หลงอบายมุขเป็นทุกข์ของครอบครัว

4) เรื่องความรักในวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มมีความรัก สนใจเพศตรงข้าม ถ้ารู้จักการมีความรักในทางที่ถูกก็จะเป็นการดี เช่นช่วยกันเรียน เป็นที่ปรึกษา หรือมิตรแท้ เป็นกำลังใจให้กัน แต่ถ้าหมกมุ่นกับความรักหรือไม่รู้จักพอดี ขาดสติในความรักก็สามารถเป็นผลร้ายได้เช่นกัน โดยคติธรรมที่เลือกมามีดังต่อไปนี้

- ความรัก กลุ่มหลง ถ้าเลี้ยงไม่โตจะเป็นเสียร้าย
- ความรักทั้งหลายไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน มีทุกข์มาก
- ความรักที่หมกมุ่นเป็นกิจของคนโง่

3. การออกแบบภาพประกอบ

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการออกแบบภาพประกอบนั้นมีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อให้ภาพประกอบที่จะทำการออกแบบนั้นเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยเปลี่ยนจากภาพประกอบแบบเดิมที่ได้กล่าวไปแล้วในบทนำ เป็นภาพประกอบที่เข้ากับวัยรุ่นได้มากขึ้นและสื่อความหมายของคติธรรมได้ จึงสรุปหลักเกณฑ์ในการออกแบบภาพประกอบ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เป็นภาพประกอบการ์ตูนที่ดูสนุกสนาน
- ใช้ภาพสี เพื่อสร้างอารมณ์ต่างๆ เช่น ความสนุกสนาน
- สื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์ เช่น เหตุการณ์และ ลักษณะ ท่าทาง สีหน้า ของตัวละครที่จะใช้เล่าเรื่อง
- มีความทันสมัย โดยใช้การแต่งตัวที่ตามแฟชั่นของวัยรุ่นในปัจจุบัน รวมถึงการวาดลายเส้นในคอมพิวเตอร์
- ภาพประกอบจะต้องมีรูปลักษณะในสไตล์หรือทิศทางในการออกแบบเดียวกัน เป็นเอกลักษณ์ของภาพประกอบชุดนี้

4. การวิเคราะห์ตัวอย่างงานภาพประกอบ

เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ที่ตรงออกมาที่สุดนั้น จำเป็นที่จะต้องนำงานตัวอย่างในการออกแบบภาพประกอบที่มีอยู่เดิม หรือภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่จะทำ มาพิจารณา โดยมีหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

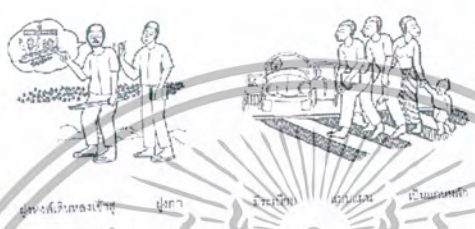
- เป็นภาพประกอบคตินิยมที่เคยมีอยู่เดิม
- เป็นภาพประกอบที่วัยรุ่นนิยมอยู่ในปัจจุบัน

มือแต่เง่ดีเกิด. อดทน น้ อดทน อดทน.

รับเรื่องหนังสือพิมพ์จากโรงเรียน
ก็ขอมาให้ประจักษ์กัน

ภาพที่ 1 ตัวอย่างภาพประกอบคตินิยมที่มีอยู่เดิม
เป็นภาพประกอบคตินิยมในรูปแบบเก่า ไม่ทันสมัยและไม่เหมาะสมกับวัยรุ่นในปัจจุบัน

ภาพที่ 2 ตัวอย่างภาพประกอบที่วัยรุ่นปัจจุบันนิยม

เป็นภาพประกอบที่มีความทันสมัย สนุกสนาน สีสันสดใส เป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่นในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์และสรุปข้อมูล

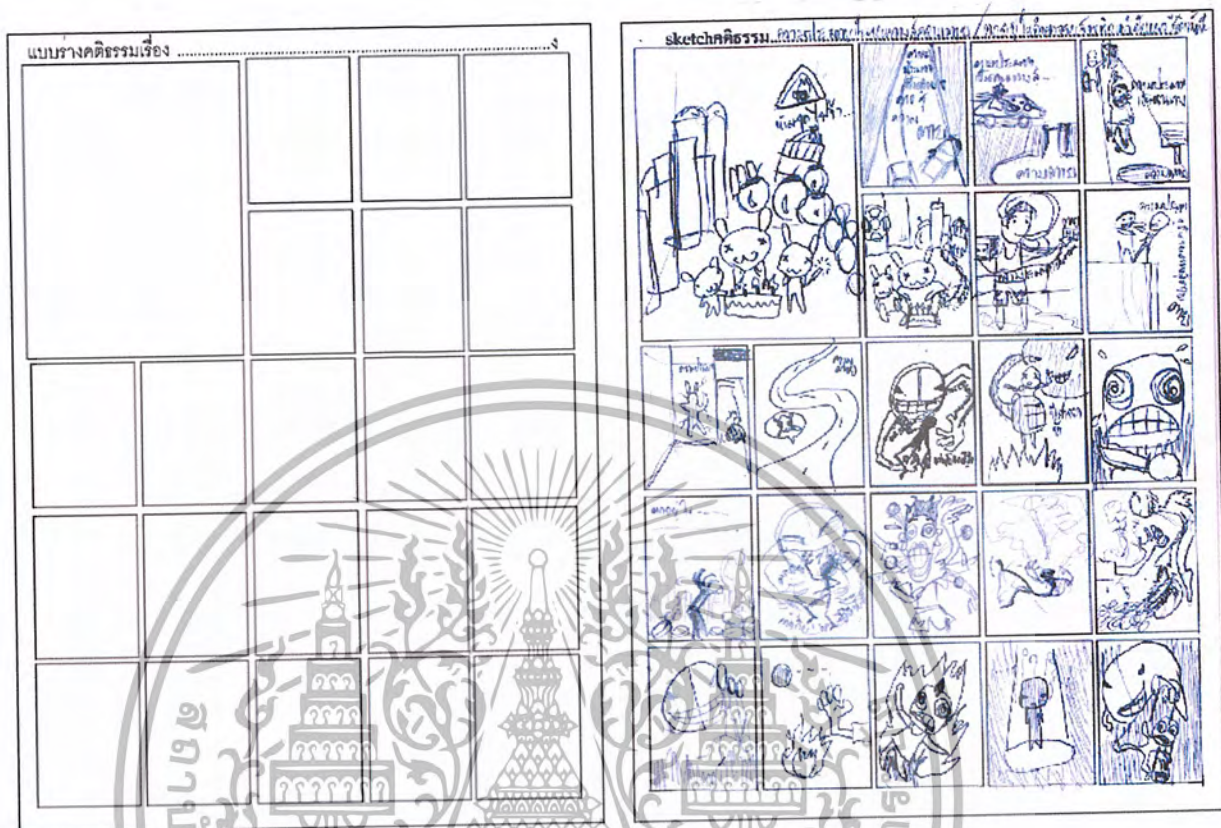
จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อการนำมาเป็นแนวทางในการทำงาน ได้ทำแบบร่างดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3.1 ภาพแบบร่างครั้งที่ 1

เป็นภาพทดสอบเทคนิคและการสร้างภาพโดยรวมว่าจะออกมาในทิศทางใดด้วยการวาดมือแล้วนำไปลงสีในโปรแกรมPhotoshop หลังจากนั้นนำมาทำกราฟฟิกในโปรแกรมIllustrator วิธีนี้เป็นวิธีที่เหมือนจะสะดวกรวดเร็วในการวาดและลงสีแต่ไม่ได้มีความพิเศษของลายเส้น และวุ่นวายในการย้ายโปรแกรมภาพไปมาถึง 3 ขั้นตอนต้องเสียเวลาในการอ่านข้อมูลเป็นเวลานาน ส่วนเนื้อหาที่สื่อก็เข้าใจยาก ไม่มีพลังในการเล่าเรื่อง ตัวละครมีบุคลิกไม่ชัดเจน ภาพลักษณะไม่ได้อย่างที่ต้องการ จากการทดลองนี้จึงเป็นข้อมูลในการแก้ไขงานต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2 ภาพแบบร่างครั้งที่ 2

สร้างแบบฟอร์มที่เป็นช่องๆขึ้นมาแล้วนำไปถ่ายเอกสาร หลังจากนั้นก็วาดแบบร่างเล็กๆลงในช่อง แต่ยังไม่เน้นรายละเอียดความสวยงามแต่จะเน้นที่แนวคิดที่จะสื่อไว้เป็นจำนวนมาก เพื่อนำมาเลือกที่ดีที่สุดเพียงภาพเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 ภาพแบบร่างครั้งที่ 3

เป็นการทดลองที่ใช้โปรแกรมIllustratorเพียงอย่างเดียว ซึ่งนับว่าเป็นเทคนิคที่ลงตัวสำหรับการทำงานในครั้งนี สามารถควบคุมเส้นและสี รวมถึงการเคลื่อนย้ายตำแหน่งขององค์ประกอบต่างๆ ได้โดยง่าย ถึงแม้ในการสร้างภาพแต่ละครั้งจะต้องใช้เวลาและความละเอียดเป็นอย่างมากก็ตาม แต่ก็นับว่าคุ้มค่าเพราะงานจะออกมาเป็นที่น่าพอใจมากกว่า ส่วนคตินิยมที่เป็นตัวหนังสือนั้น ตอนแรกคิดจะนำมาเป็นลูกเล่นสื่อความหมายในภาพ แต่ด้วยการทดลองจึงทราบว่า ตัวหนังสือรบกวนงานภาพประกอบ ดูไม่ลงตัว ซ้ำซ้อนในการสื่อความหมายของภาพ และภาพขาดพลังในตัวของมันเองทันที จึงจะตัดส่วนที่เป็นตัวหนังสือออกไม่ให้มารบกวนกันกับภาพ ส่วนลักษณะของภาพนั้นต้องสร้างความโดดเด่นและน่าสนใจมากขึ้น สื่อความหมายให้ได้ประสิทธิภาพมากกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานจริง

จากการวิเคราะห์และผ่านขั้นตอนแบบร่างมาเป็นงานจริงดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 ปก

ภาพส่วนของปก

เป็นภาพของเด็กที่ยืนอยู่บนดอกบัว โดยมีความหมายว่าวัยรุ่นที่ประทับประคองตนให้อยู่ในธรรมะซึ่งดอกบัวนั้นหมายถึงธรรมะ ส่วนคลื่นของน้ำที่อยู่ส่วนล่างนั้นหมายถึงกระแสและอุปสรรคของชีวิต ส่วนที่เด็กคนนี้มี 2 นิ้วหมายถึง วัยรุ่น ชัยชนะของการใช้ชีวิต เสรีภาพ ความราบรื่น และความสงบสุข ส่วนหูกระต่ายและลายเสือที่เป็นรูปกระต่ายหมายถึงการเปรียบเทียบวัยรุ่นเหมือนกับสัตว์ที่มีความบอบบาง มักตกเป็นเหยื่อ และกระต่ายเป็นสัตว์ที่ว่ายน้ำไม่ได้จึงเพิ่มความรู้สึกรู้สึกให้การที่จะตกลงจากดอกบัวที่หมายถึงธรรมะนั้นดูเป็นสิ่งที่อันตราย ส่วนสีพื้นข้างหลังใช้สีน้ำเงินหมายถึง ความรู้สึกสงบ สุขุม หนักแน่น รอบคอบ ส่วนดวงแสงสีเหลือง หมายถึงความสดใสของชีวิตและหมายถึงความสุขสว่างของธรรมะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 ภาพประกอบเรื่องราวสำหรับวัยรุ่น

ภาพประกอบเรื่องราวสำหรับวัยรุ่น 3

เมื่อคบคนดีกว่า ที่ดีขึ้นมาทันที
(จาก หนังสือรวมคำขวัญประจำโรงเรียน)

การคบคนพาล ชีวิตจะมีแต่เสื่อม
(จาก หนังสือรวมคำขวัญประจำโรงเรียน)

ภาพที่ 4.2 หน้าคู่ที่ 1

ภาพซ้าย เมื่อคบคนดีกว่า ที่ดีขึ้นมาทันที

เป็นภาพของนางฟ้าหรือตัวแทนของคนที่ดีกว่า กำลังดึงเด็กผู้ชายให้หลุดออกมาจากร่างของ อสุรกายซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งไม่ดี โดยเนื้อผิวของอสุรกายมีความหนายบ ไม่เรียบสร้างความรู้สึกที่ไม่ สะอาด ขนาดที่ใหญ่อึดอัด และพันหนากการสีดำที่พันอยู่รอบกายเป็นตัวแทนของความชั่วที่ลุ่มดิ่ง ัว ซึ่งได้เปรียบเทียบกับความเรียบของตัวเด็กผู้ชายที่มีปีกน้อยๆ เริ่มงอกออกมาและนางฟ้าที่ยิ้ม อย่างอ่อนหวาน อีกมือหนึ่งที่พร้อมจะ โอบรับและสิ่งที่ดูสะอาดตากว่า รวมถึงฉากหลังก็แสดงถึง บรรยากาศของความมืดและหนายบ ไล่ขึ้นมาเป็นความสว่าง ขาวสะอาด ก็เหมือนกับสิ่งที่ไม่ดีไล่ขึ้นไป เป็นสิ่งที่ดีกว่า และการจับมือกันหมายถึงการเป็นมิตรต่อกัน ดังนั้นถ้าเราคบกับคนดีกว่าเราก็จะ ชักจูงเราไปยังสิ่งที่ดี

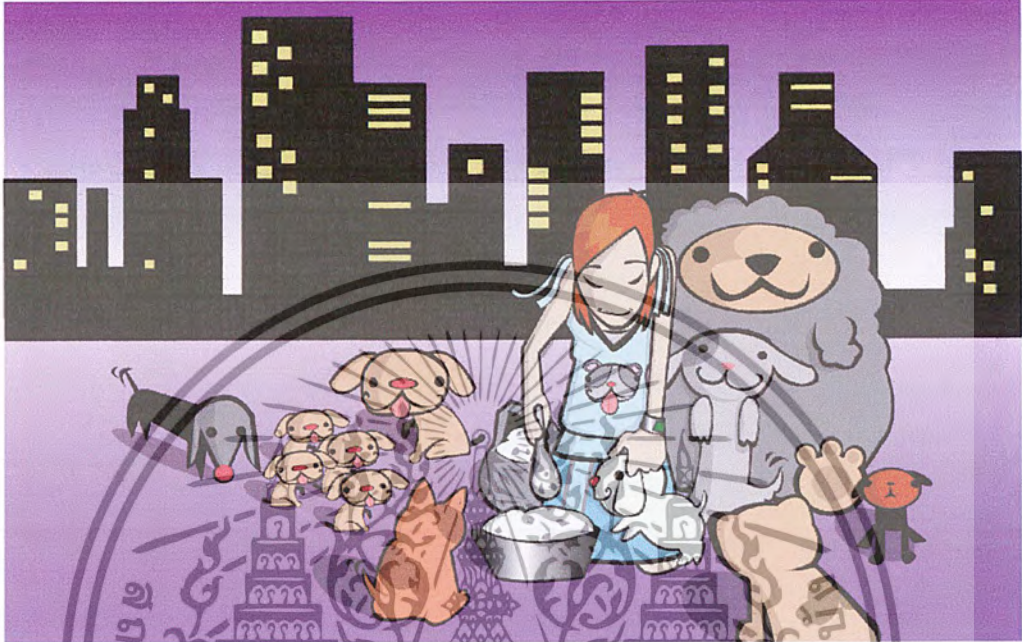
ภาพขวา การคบคนพาล ชีวิตจะมีแต่เสื่อม

เป็นภาพเด็กผู้ชายถูกปีศาจชักจูงลงบันไดไป โดยใช้ทิศทางของบันไดในการเดินลงบอกถึง ความตกต่ำ และรอยแตกร้าวของบันไดที่ยังเดินลงมาก็ยิ่งทรุดโทรม อันตราย บรรยากาศด้านหลังก็ คือ ไร่พื้นที่หนายบเป็นจุดๆ และยังดำยังมีมืดสร้างความรู้สึกที่ค่อนข้างน่า ไปสู่ความมืดของชีวิต ส่วนการ จับมือหมายถึงความเป็นมิตร หูกระด้างของเด็กผู้ชายหมายถึงสัตว์ที่มักตกเป็นเหยื่อของสัตว์ร้าย และท่าทางของเด็กผู้ชายนั้นจะดูห่อเหี่ยว ยิ้มอย่างไม่มีความสุข และถูกปีศาจหรือเพื่อนชั่ว โอบคอบ ยากจะขัดขึ้น เหมือนกับเมื่อคบคนพาลก็ยากที่จะถอนตัวออกมา ชีวิตก็มีแต่จะแย่ง ดังนั้นจึง ไม่ ควรยุ่งเกี่ยวกับคนพาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4 ภาพประกอบคติธรรมสำหรับวัยรุ่น

ภาพประกอบคติธรรมสำหรับวัยรุ่น 5

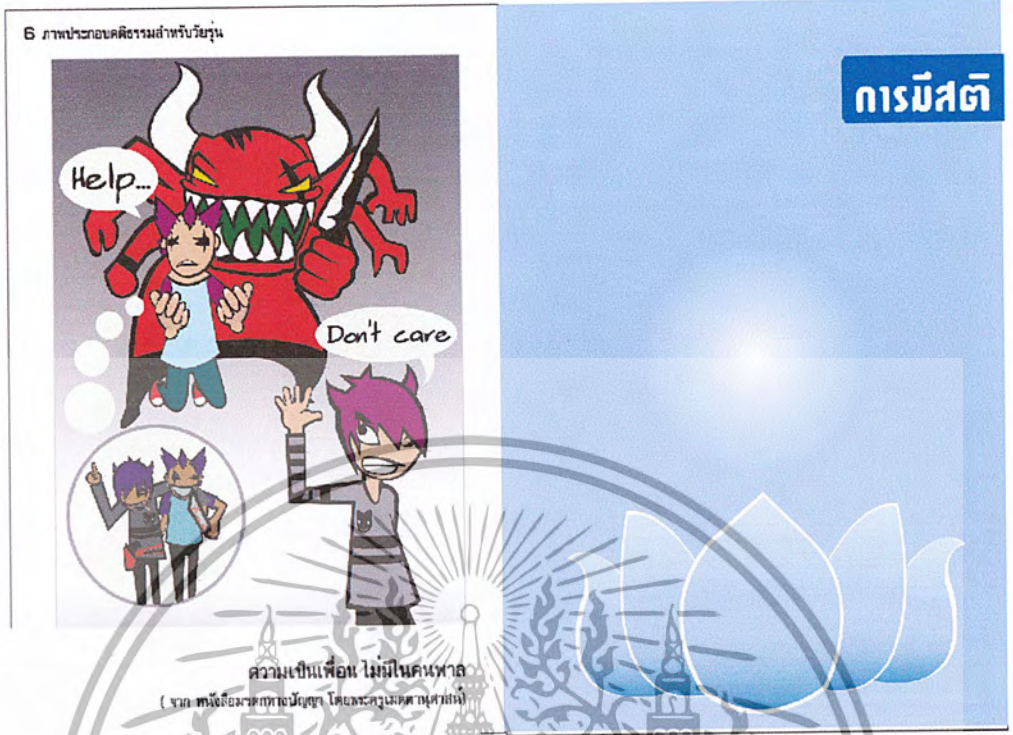
ถ้ามีจิตเมตตา จะมีมิตรไปทั่วเมือง
(จาก หนังสือมรดกทางปัญญา โดยพระครูเมตตาคุณาสน์)

ภาพที่ 4.3 หน้าคู่ที่ 2

ถ้ามีจิตเมตตา จะมีมิตรไปทั่วเมือง

เป็นภาพของเด็กผู้หญิงให้อาหารสุนัขข้างถนน เป็นกรสื่อถึงความเมตตา ใจบุญ สุนัขเป็นตัวแทนของเพื่อนที่ดี ทุกตัวต่างมารุมล้อมและยิ้มแย้มมีความสุข สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น น่ารัก ลีพิ้น และฉากหลังเป็นสีม่วงหมายถึงความมีเสน่ห์ น่าหลงใหล ซึ่งอมสัทมพูทีหมายถึงความอ่อนหวาน สีหน้าของเด็กผู้หญิงก็ยิ้มอย่างอ่อนโยน ตึกข้างหลังหมายถึงความใหญ่โตของเมือง แต่เพื่อนที่ดีจากทั่วเมืองต่างได้มารวมอยู่ที่เธอแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นเพื่อน ไม่มีในคนพาล
 (จาก พงษ์ธัญญะพรหมกิจ โดยละครเวทีตามหาหนุมาน)

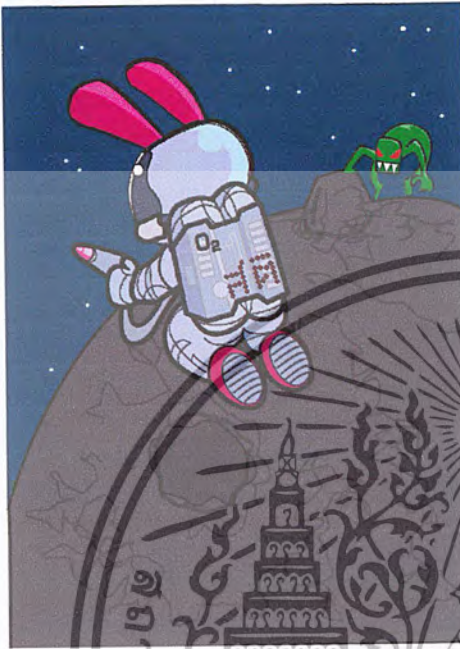
ภาพที่ 4.4 หน้าคู่ที่ 3

ภาพซ้ำ ความเป็นเพื่อน ไม่มีในคนพาล

เป็นภาพของเด็กเกรสองคน ที่คนหนึ่งกำลังตกอยู่ในที่นั่งลำบากคือกำลังจะ โดนปีศาจทำร้าย โดยปีศาจถือมีดเล่มใหญ่มาด้วย พอขอความช่วยเหลือด้วยการแสดงออกถึงใบหน้าที่เศร้า เอื้อมมือไปข้างหน้าเพื่อเรียกร้อง แต่เพื่อนก็ไม่สนใจ โดยการเดินหันหลังให้และยกมือขอลา สีหน้าไม่พอใจ ไม่อยากยุ่งด้วย ทั้งที่แต่ก่อนตอนมีความสุขก็เป็นเพื่อนรักกันแต่ก็กลับทำกันได้เช่นนี้ ซึ่งเป็นนิสัยของคนพาลไม่จริงใจ ไม่มีความเป็นเพื่อนแท้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8 ภาพประกอบตีความสำหรับวัยรุ่น

สติจำเป็นในที่หึ่งปวง
(จาก หนังสือรวมดวงใจภูเขา โดยพระคุณศรณศาสน์)

9 ภาพประกอบตีความสำหรับวัยรุ่น 9

ความประมาทเป็นหนทางสู่ความตาย
(จาก หนังสือพุทธศาสนสุภาษิตสำหรับนักเรียน โดย ธรรมสภา)

ภาพที่ 4.5 หน้าคู่ที่ 4

ภาพซ้าย สติจำเป็นในที่หึ่งปวง

เป็นภาพของนักบินอวกาศที่เดินทางไปสำรวจนอกโลก อวกาศในที่นี้หมายถึงสถานที่หึ่งปวง เพราะเป็นตัวแทนของพื้นที่ที่ไม่สามารถรู้ว่าสิ้นสุดได้ที่ใด และครอบคลุมสถานที่หึ่งปวง ส่วนที่หลังของของนักบินอวกาศก็เป็นถัง ออกซิเจน แล้วมีดวงไฟอ่านว่าสติอยู่ ซึ่งก็หมายถึงว่าชีวิตคนเราจำเป็นต้องใช้ก๊าซออกซิเจนหายใจ เป็นสิ่งจำเป็นต่อร่างกายเพราะถ้าเราไม่มีออกซิเจนเราก็จะตาย สติก็เช่นกัน จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ถ้าคนไร้สติก็จะตาย

ภาพขวา ความประมาทเป็นหนทางสู่ความตาย

เป็นภาพของหมู่กระต่ายที่กำลังเลียจลองด้วยเค็กชิ้นโต แต่สถานที่กลับเป็นโรงงานระเบิดที่ห้ามจุดไฟเด็ดขาด แต่ด้วยความประมาท ทำให้กระต่ายไม่ได้คิดอะไร จุดเทียนหลายดอก รวมถึงมีกระต่ายที่จุดดอกไม้ไฟด้วย จากจำนวนของระเบิดจำนวนมาก ทำให้สร้างความรู้สึกที่น่ากลัว หากเกิดการระเบิดขึ้นมาไม่เพียงแค่ว่าพวกกระต่ายจะต้องตาย อาจจะรวมไปถึงคนอื่นที่อยู่บริเวณนั้นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10 ภาพประกอบคติธรรมสำหรับวัยรุ่น

ถ้าตกอยู่ในอำนาจยาเสพติดเท่ากับเผาชีวิตทั้งเป็น
(จาก หนังสือมรดกทางปัญญา โดยพระครูเมตตานุศาสน์)

ภาพประกอบคติธรรมสำหรับวัยรุ่น 11

สิ่งเสพติดไม่ได้ทำให้คนเมา คนต่างหากที่เมา
(จาก หนังสือมรดกทางปัญญา โดยพระครูเมตตานุศาสน์)

ภาพที่ 4.6 หน้าคู่ที่ 5

ภาพซ้าย ถ้าตกอยู่ในอำนาจยาเสพติดเท่ากับเผาชีวิตทั้งเป็น

ภาพนี้เป็นภาพของชายที่ตกอยู่ในอำนาจยาเสพติด โดยผู้ชายเป็นคนที่เสพยาบ้าเข้าไป มีอาการตัวเกร็ง กระตุก นิ้วหงิก กัดฟัน หน้าแดงตาที่มีนงง ลืมร้อนใช้ปีศาจสี่สั้มเป็นตัวแทนของยาบ้า หน้าตาชั่วร้าย กำลังควบคุมชายคนที่เสพยาเหมือนกับตุ๊กตาหุ่นซั๊ก ซึ่งก็เหมือนกับคนที่เสพยาจะไม่สามารถควบคุมตนเองได้นั่นเอง ภาพนี้จะเห็นว่าปีศาจยาบ้าได้นำคนที่ถูกควบคุมไปร่นไฟให้ร้อนทรมานทรมาย ฉากข้างหลังใช้สีด้าอมแดง ให้ความรู้สึกร้อนและมีดมน่ากลัว

ภาพขวา สิ่งเสพติดไม่ได้ทำให้คนเมา คนต่างหากที่เมา

ภาพนี้เป็นภาพเปรียบเทียบระหว่างคนเมากับยาเสพติด ซึ่งบ่งบอกถึงว่ายาเสพติดอยู่เฉยๆ นิ่งๆ โดยใช้ฉากสีเทาและเส้นตรงแสดงถึงความสงบนิ่ง ส่วนคนแสดงถึงอาการเมาและต้องการ โดยการยื่นมือออกมาเหมือนจะไขว่คว้ายาเสพติดใช้ฉากข้างหลังช่วยบอกอารมณ์ของความเมา ซึ่งก็เหมือนกับยาเสพติดนั้นอยู่เฉยๆ แต่คนเป็นตัวที่อยากนำยาเสพติดมาเสพยาให้เมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประพาศติตตอผูโหญ

ภาพประกอบคตธรรมลําหรับวัยรุน 13

หลงบอยมช เป็นทุกข์ของครอบครัว
(จาก หนังสือมงคลชีวิต โดยพระธรรมโกศาจารย์)

ภาพที่ 4.7 หน้าคู้ที่ 6

ภาพขวา หลงบอยมช เป็นทุกข์ของครอบครัว

ภาพนี้เป็นภาพของเด็กผู้ชายที่ไปเที่ยวกลางคืน หลงแสงดี สูปนุหรี ดืมเหล้า หลงผูหญิง ส่วนพ่อ แม่ และน้องสาวต่างเฟียรอด้วยความทุกข์เป็นหวังว่าเมื่อไร จะกลับบ้าน พ่อก็ดูนาฬิกา แมร์องไห้ ส่วนน้องเจ็บใจ ใช้ฉากข้างหลังที่แสดงถึงความแตกต่าง ของความเจ็บบเหงา เสร้ร้างของครอบครัว กับความอื่กกระทักของคิสโก้เทศที่เด็กผู้ชายไปเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อื่กทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรอ่อนน้อมต่อมรดกของคนรัก
(จาก หนังสืออมตคดีชีวิต โดยพระธรรมโกศาจารย์)

การอ่อนน้อมต่อมรดกเป็นการประกาศความสูงของตน
(จาก หนังสืออมตคดีชีวิต โดยพระธรรมโกศาจารย์)

ภาพที่ 4.8 หน้าคู่ที่ 7

ภาพซ้าย ควรอ่อนน้อมต่อมรดกให้คนรัก

ภาพนี้เป็นภาพที่แสดงออกในรูปแบบตรงข้าม เหมือนกับการดักเตือนไม่ให้ทำเช่นภาพนี้ แสดงโดยใช้ภาพของเด็กเกรงที่ดูท่าทาง ไม่มีสัมมาคารวะเดินมายกแข้งยกขา ตีหน้าคู่คนไม่อ่อนน้อม มีริ้วรอยของแสงสีคำกระจายออกมาโดยรอบแสดงถึงความไม่ดีที่กระจายออกมา ผู้ใหญ่ทั้งหลายต่างเดินหนี ไม่อยากยุ่งด้วยโดยแสดงออกด้วยการเดินหันหลังให้ หน้าบึ้งไม่พอใจ บางคนก็ยกมือลา บางคนก็ยกมือหันนิ้วโป้งลงแสดงถึงความแยะ

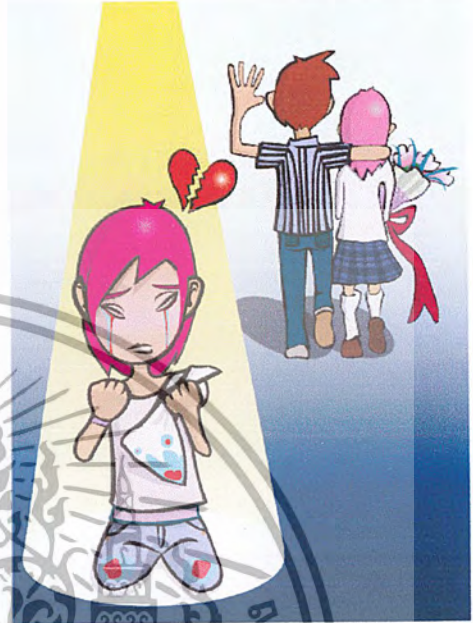
ภาพขวา การอ่อนน้อมต่อมรดกเป็นการประกาศความสูงของตน

เป็นภาพของนักกีฬาที่รับถ้วยทองคำชนะเลิศ การที่เด็กคนนี้ยกมือไหวอย่างอ่อนน้อมต่อมรดก เป็นการประกาศและส่งเสริมความดีงาม เช่น ถ้วยรางวัลที่มีขนาดสูงใหญ่ ส่วนผู้ใหญ่ก็นิยมยินดีที่เด็กมีความอ่อนน้อมด้วยการ ชูนิ้วโป้งขึ้นด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม เหมือนกับการชมว่าดีเยี่ยม จากข้างหลังเป็นแสงสีเหลืองที่แสดงถึงความสดใสน่าชื่นชมกระจายออกมาในพื้นที่ฟ้าซึ่งหมายถึงจิตใจที่ดีใสสะอาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรักในวัยรุ่น

ภาพประกอบสื่อธรรมสำหรับวัยรุ่น 17

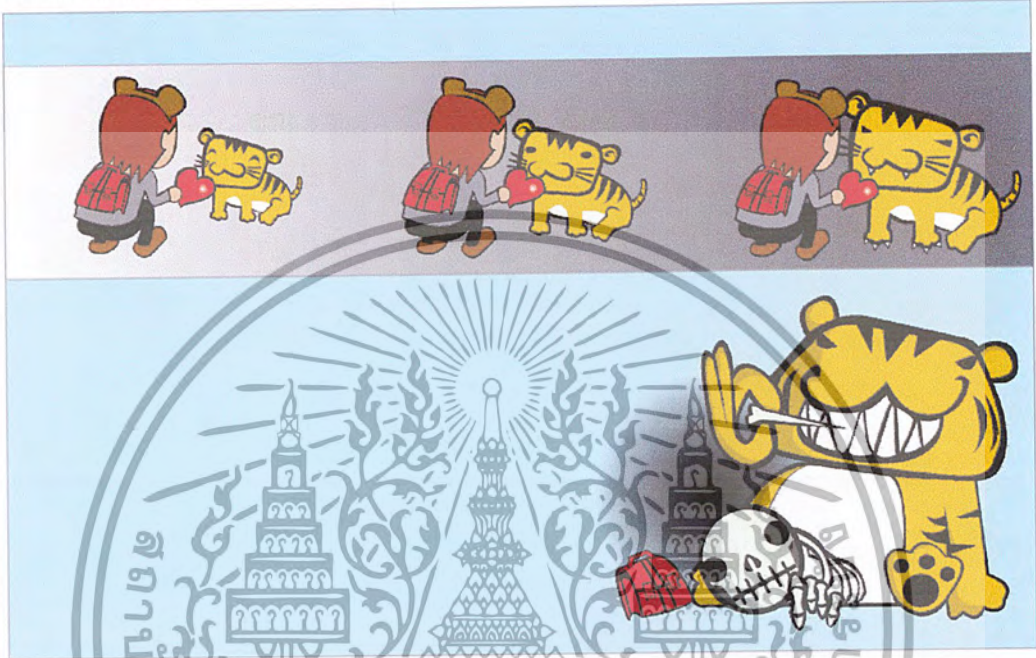
ความรักทั้งหลาย ไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน มีทุกข์มาก
(จากหนังสือพุทธศาสนสุภาษิตสำหรับนักเรียน โดยธรรมสภา)

ภาพที่ 4.9 หน้าคู่ที่ 8

ภาพขวา ความรักทั้งหลายไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน มีทุกข์มาก

ภาพนี้เป็นภาพของเด็กผู้หญิงที่ร้องไห้เพราะถูกแฟนทิ้งเพื่อไปมีผู้หญิงคนใหม่ จากภาพจะเห็นผู้ชายเดินหันหลังให้แล้วขวักมือลา เป็นการแสดงถึงการไม่สนใจ ลากจาก ส่วนผู้หญิงที่เดินอยู่เคียงคู่ผู้ชายก็คือคู่รักใหม่ ซึ่งได้รับความรักที่ผู้ชายมอบให้นั้นก็คือดอกไม้ ส่วนคนที่เจ็บช้ำน้ำใจก็คือเด็กผู้หญิงที่ถูกทิ้งให้นั่งร้องไห้จนน้ำตาเป็นสายเลือดอยู่เพียงคนเดียว โดยมีสัญลักษณ์ของหัวใจแตกเป็นสองส่วน หมายถึงอกหัก ฉากข้างหลังเป็นบรรยากาศเพิ่มให้ตรงจุดของเด็กผู้หญิงดูอึมทึม และมีแสงส่องลงมาเหมือนละครเวทีเพื่อนั้นตัวละครเป็นพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรักลุ่มหลง ถ้าเลี้ยงให้โต จะกลายเป็นเสือร้าย
(จาก หนังสือเกร็ดทางปัญญา โดยพระครูเมตตานุสาสน์)

ภาพที่ 4.10 หน้าคู่มือที่ 9

ความรักลุ่มหลง ถ้าเลี้ยงให้โต จะกลายเป็นเสือร้าย

ภาพนี้จะมองจากทางด้านซ้ายสุดไปจนจบที่ด้านขวา เป็นภาพของเด็กที่ให้อาหารกับลูกเสือซึ่งใช้หัวใจเป็นสัญลักษณ์ของความรักที่มอบให้ เสือนั้นค่อยๆ โตขึ้นจนสุดท้ายก็กินเด็กคนนั้นเข้าไปจนเหลือแต่กระดูก ลูกเสือนั้นถ้าตอนเด็กๆ เราจะเห็นว่ามันน่ารัก แต่ถ้าเราเลี้ยงมันจนโต มันก็จะเป็นเสือร้ายตามสันชาตญาณสามารถฆ่าเราได้ ความรักก็เช่นกัน ถ้าไม่รู้จักความพอดี ปล่อยให้มันมากเข้า ก็จะกลับมาเป็นภัยต่อตนเองได้เช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20 ภาพประกอบศีลธรรมสำหรับวัยรุ่น

ความรักที่หมกมุ่น เป็นกิจของคนโง่
(จาก หนังสือมรดกทางปัญญา โดยพระครูเมตตานุศาสน์)

ภาพที่ 4.11 หน้าคู่ที่ 10

ภาพซ้าย ความรักที่หมกมุ่น เป็นกิจของคนโง่
ภาพนี้เป็นภาพของเด็กผู้ชายที่หมกมุ่นกับความรัก โดยการเด็ดกลีบดอกกุหลาบสีแดงซึ่งเป็นตัวแทนของความรักออกทีละกลีบเพื่อทำนายว่าคนที่ตนชอบจะรักหรือไม่รัก โดยมีหัวใจลอยออกมาเป็นรูปหัวใจที่แตกครึ่งกับหัวใจที่เต็มดวง แสดงถึงคำถามว่า รัก ไม่รัก รัก ไม่รัก ไปเรื่อยๆ จนกลีบดอกไม้กองเป็นกองใหญ่ โดยการกระทำนี้ไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย การกระทำของเด็กคนนี้ก็เลยเป็นการกระทำของคนโง่ และล้อเลียนเงาข้างหลังของเด็กให้มีเขางอกออกมาซึ่งเปรียบเทียบกับควายที่เป็นสัตว์ที่คนไทยเปรียบเทียบกับคนโง่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การออกแบบภาพประกอบนั้น จะต้องทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหาอย่างละเอียดว่า ต้องการจะสื่อถึงอะไร โดยสรุปหาใจความหลักที่จะมาเป็นตัวแปรในการทำภาพไม่ให้ผิดเพี้ยนจากเนื้อหา แล้วจึงนำมาแปลงเป็นภาพ โดยสื่อความหมายนั้นได้ ซึ่งจะเป็นภาพที่สื่อความหมายหลักของเนื้อหาหรือการสื่อความหมายมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ แต่ให้ภาพยังคงเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการจะสื่อ กลุ่มเป้าหมายนั้นก็เป็นส่วนสำคัญเพราะในกลุ่มเป้าหมายที่ต่างกันมีความคิดในการมองภาพที่ต่างกัน ชื่นชอบต่างกัน ภาพจะต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด คือสามารถเล่าเรื่องหรือขยายความได้ มีภาพลักษณะที่น่าสนใจ อธิบายสิ่งที่เป็นความรู้สึกหรือนามธรรมได้ เป็นผลให้เนื้อหาเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายด้วยเช่นกัน ดังนั้นการออกแบบควรมีการศึกษาทั้งเนื้อหา กลุ่มเป้าหมาย และการออกแบบอย่างละเอียด แล้วจึงทดลองการออกแบบร่างเป็นจำนวน มากจนกว่าจะดีที่สุด เพราะการทำเทคนิคภาพประกอบด้วยโปรแกรมIllustratorจะต้องใช้เวลามาก ถ้าแบบที่ร่างมาไม่ดีก็จะเสียเวลาเปล่าในการทำจริง

การออกแบบภาพประกอบคตินิยมสำหรับวัยรุ่นนั้นเป็นการออกแบบที่ไม่ง่ายนัก เพราะคตินิยมต้นๆนั้น มีความหมายในรูปของนามธรรมอย่างลึกซึ้ง ต้องสร้างภาพที่มีเนื้อหาเข้าใจยากเป็นภาพที่เข้าใจง่าย เพราะด้วยประสบการณ์และวุฒิภาวะของกลุ่มเป้าหมายสำหรับวัยรุ่นนั้นอาจเป็นการยากที่จะเข้าใจในความหมายของคตินิยมที่มีความลึกซึ้ง จำเป็นต้องมีการยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือสร้างบรรยากาศความรู้สึกให้เข้าใจง่ายขึ้น และจุดอ่อนของการทำภาพคตินิยมสำหรับวัยรุ่นก็คือ ภาพนั้นอาจขาดความน่าเชื่อถือเพราะภาพค่อนข้างจะดูสนุกสนาน สวยงาม ตลก แต่กลุ่มเป้าหมายเป็นวัยรุ่น ถ้าภาพออกมาดูห่อหุ้ม น่ากลัว เพื่อที่จะสร้างความน่าเชื่อถือ เกรงกลัวต่อบาป ก็ยากที่จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย สร้างความรู้สึกไม่อยากอ่านคตินิยม ก่อให้เกิดความสูญเปล่าในที่สุด เพราะวัยรุ่นต้องการที่จะดูภาพที่สนุกสนานและภาพในสไตล์ที่ถูกต้อง มากกว่า ภาพที่ตั้งสอนด้วยการยกตัวอย่างน่ากลัว ด้วยเหตุนี้จึงต้องออกแบบภาพอย่างแยบยลให้คตินิยมเข้าถึงและสื่อความหมายให้กับกลุ่มวัยรุ่นได้มากที่สุด โดยสร้างภาพที่สนุกสนานแต่ก็สอดแทรกความร้ายกาจของสิ่งไม่ศิลงไปด้วย ถึงแม้จะไม่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้อย่างเต็มที่ก็ตาม แต่ก็ยังดีกว่าคตินิยมคำสอนไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- พระครูเมตตานุศาสน์ มรดกทางปัญญา สำนักพิมพ์ กรุงเทพการพิมพ์ ,2543
 พระธรรมโกศาจารย์ มงคลชีวิต จัดพิมพ์โดย ธรรมสภาและสถาบันถือธรรม ,2544
 ธรรมสภา พุทธศุภายัต จัดพิมพ์โดย ธรรมสภาและสถาบันถือธรรม ,2545
 สังเขต นาคไพจิตร หลักการออกแบบ มหาสารคาม .ปริดาการพิมพ์ ,2530
 วัฒน์ จุฑะวิภาต การออกแบบ กรุงเทพมหานคร.สำนักพิมพ์ปรารดนา ,2527
 ประชิต ทิณบุตร การออกแบบกราฟฟิก สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ ,2530
<http://www.prc.th/newart/webart/colour04.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายกานต์ มุสิกบุญเลิศ เป็นบุตรคนเล็กในจำนวนบุตร 2 คน เกิดวันที่ 5 กันยายน 2523 เกิดที่ กรุงเทพมหานคร ศึกษาที่โรงเรียน สาธิต มศว. ประสานมิตร ตั้งแต่ชั้นประถมจนถึงมัธยมปลาย แล้วจึงได้สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ในคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชานิเทศศิลป์ มีความสนใจเฉพาะทางด้านการออกแบบภาพประกอบและดนตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้